

228

Besluit van 27 april 1984, houdende aanwijzing van de bij mijnen behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken, de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, A. Kappeyne van de Coppello, en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 22 december 1983, nr. 683/1499 W.J.A./E.M.K.;

Gelet op de artikelen 9, eerste lid, onder a en b, en 12, eerste lid, van de Mijnwet 1903 (Stb. 1904, 73), artikel 1, eerste lid, onder b, van de Arbeidswet 1919 (Stb. 624), artikel 38, eerste lid, onder d, van de Veiligheidswet 1934 (Stb. 352) en artikel 38, eerste lid, van de Hinderwet (Stb. 1981, 410);

De Raad van State gehoord (advies van 16 maart 1984, nr. W10.83.0688/13.4.11);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken, de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, A. Kappeyne van de Coppello, en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 19 april 1984, nr. 684/457 W.J.A./E.M.K.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

delfstoffen: delfstoffen als bedoeld in artikel 2 van de wet van 21 april 1810 (Bulletin des Lois 285);

mijnonderneming: een onderneming, die van het ontginnen van delfstoffen haar bedrijf maakt, zomede een andere onderneming, die voor een zodanige onderneming in het kader van de ontginning van de delfstoffen werkzaam is.

Artikel 2

1. Als bovengronds gelegen werken en inrichtingen van mijnen, bedoeld in de artikelen 9, eerste lid, onder a en b, en 12, eerste lid, van de Mijnwet 1903 (Stb. 1904, 73), artikel 1, eerste lid, onder b, van de Arbeidswet 1919 (Stb. 624), artikel 38, eerste lid, onder d, van de Veiligheidswet 1934 (Stb. 352) en artikel 38, eerste lid, van de Hinderwet (Stb. 1981, 410), worden aangewezen alle tot een mijnonderneming behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen, die ten dienste zijn van:

- a. het ontginnen van delfstoffen;
- b. het meten en registreren van de ontgonnen en de aan een afnemer geleverde hoeveelheden delfstoffen;

c. het ten behoeve van de levering aan een afnemer transporteren, behandelen, zuiveren en op- en overslaan van ontgonnen delfstoffen, voor zover deze werken en inrichtingen een functioneel samenstel vormen met die onder a bedoeld;

d. het in de diepe ondergrond terugvoeren of brengen van bij de ontginning van delfstoffen vrijgekomen onderscheidenlijk gebruikte stoffen;

e. het vervaardigen, herstellen, onderhouden en voorhanden hebben van de voor een doelmatige ontginning van delfstoffen en voor de interne en externe veiligheid daarbij nodige materialen, materieel, gereedschap, apparatuur en stoffen, voor zover deze werken en inrichtingen zijn gelegen op een terrein, dat ten behoeve van een activiteit als onder a-d bedoeld in gebruik is;

f. het daarin voor het verrichten van kantoorwerkzaamheden of anderszins verblijven door ten behoeve van de mijnonderneming werkzame personen, dan wel de persoonlijke verzorging van die personen, voor zover deze werken en inrichtingen zijn gelegen op een terrein, dat ten behoeve van een activiteit als onder a-d bedoeld in gebruik is.

2. De in het eerste lid gegeven aanwijzing geldt niet ten aanzien van:

a. gebouwen en in dat lid onder e en f begrepen andere bouwwerken, die in aanbouw zijn, waaraan bouwkundige onderhoudswerkzaamheden worden verricht, die in bouwkundig opzicht worden hersteld of die worden gesloopt, voor zover het de aanbouw, de onderhoudswerkzaamheden, het herstellen of het slopen betreft;

b. wegen en ondergrondse leidingen ten dienste van een gebouw of ander bouwwerk, bedoeld onder a, die in aanleg zijn, waaraan onderhoudswerkzaamheden worden verricht of die worden hersteld, voor zover het de aanleg, de onderhoudswerkzaamheden of het herstellen betreft;

c. grondwerken ten dienste van gebouwen, andere bouwwerken, wegen of leidingen, bedoeld onder a en b, die in uitvoering zijn, voor zover het de uitvoering betreft.

Artikel 3

Het Koninklijk besluit van 30 januari 1953 (Stb. 37) wordt ingetrokken.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad, waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 27 april 1984

Beatrix

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Kappeyne van de Coppello

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
P. Winsemius

Uitgegeven de *zevende* juni 1984
De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

NOTA VAN TOELICHTING

Krachtens artikel 9, eerste lid, van de Mijnwet 1903 (Stb. 1904, 73) zijn bij het Mijnreglement 1964 – Koninklijk besluit van 21 december 1964 (Stb. 538) – voorschriften gegeven met name in het belang van de veiligheid en de gezondheid en omtrent de arbeid van personen bij verblijf onderscheidenlijk werkzaam in de bij een mijn behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Voorts zijn op basis van dit wetsartikel bij genoemd reglement voorschriften gesteld tot het tegengaan van gevaar, schade of hinder door bij mijnen behorende werken en inrichtingen, op welke de Hinderwet niet van toepassing is, zomede voorschriften ten behoeve van het toezicht op de naleving van dat reglement. Artikel 12, eerste lid, van de Mijnwet 1903 regelt ten slotte de toegang van de toezichthoudende ambtenaren tot de ondergrondse werken van mijnen en tot alle bij een mijn behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen, bij een maatregel als vorenbedoeld aangewezen.

Mede in aanmerking nemend, dat de voorschriften in het belang van de veiligheid en de gezondheid als vorenbedoeld eveneens gelden ten aanzien van personen, werkzaam bij mijnbouwkundige onderzoeken, volgt uit het voorgaande dat de mijnbouwkundige activiteiten, zoals de opsporing en winning van aardolie en aardgas, van steenzout en van andere indampingszouten, met name voor wat de vermelde onderwerpen aangaat zijn onderworpen aan een afzonderlijk, op de specifieke aard van het mijnbedrijf afgestemd, regime van wetgeving. In de Veiligheidswet 1934 (artikel 38, eerste lid, onder d), de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 2, zesde lid, onder a), de Arbeidswet 1919 (artikel 1, eerste lid, onder b) en de Hinderwet (artikel 38, eerste lid), is dan ook bepaald dat deze wetten niet van toepassing zijn op de ondergrondse werken van mijnen, benevens de daarbij behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen.

De aanwijzing, op basis van de Mijnwet 1903, de Veiligheidswet 1934 (deze wet is krachtens artikel 46, derde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet op een beperkt gebied van toepassing gebleven), de Arbeidswet 1919 en de Hinderwet, van de bij mijnen behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen is – laatstelijk – geschied bij Koninklijk besluit van 30 januari 1953 (Stb. 37). De Arbeidsomstandighedenwet sluit blijkens artikel 2, zesde lid, onder a, bij die aanwijzing aan. Bij genoemd besluit zijn aangewezen «alle» bij een mijn behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen, met uitzondering van in aanbouw zijnde nieuwe bouwwerken en van kantoren, voor zover buiten eigenlijk mijnterrein gelegen. De overige uitzonderingen betreffen de tot de (voormalige) steenkolenmijnindustrie behorende steenfabrieken en de op (voormalig) mijnterrein gelegen hoofdkantoren van steenkolenmijnen, zomede de werken en inrichtingen van bepaalde tot deze laatste industrie behorende bedrijven, voor zover die werken en inrichtingen buiten eigenlijk mijnterrein zijn gelegen.

Zoals bekend is de ontginning van steenkolenmijnen in de loop van de zeventiger jaren hier te lande beëindigd. Alleen al om deze reden is het wenselijk vorengenoemd aanwijzingsbesluit te herzien. Voorts is wijziging gewenst, daar in de praktijk een meer exacte afbakening tussen de mijnwetgeving enerzijds en de veiligheids-, arbeidsomstandigheden-, arbeids- en hinderwetgeving anderzijds wenselijk is gebleken, zomede een daaruit voortvloeiende herverdeling van de toezichthoudende taken van het Staatstoezicht op de Mijnen en de Arbeidsinspectie c.q. Inspectie van de Volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu. Zo blijven buiten de aanwijzing de werken en inrichtingen ten dienste van de (eerste) bewerking van de delfstoffen, voor zover deze activiteit niet in het kader van het eigenlijke mijnbedrijf, maar door de afnemer in samenhang met de verdere verwerking tot gerede produkten geschiedt. Hierbij moet worden gedacht aan de situatie bij de ontginning van magnesium- en

kaliumzouten, alwaar de door uitloging verkregen oplossing (brein) rechtstreeks aan een in wezen onafhankelijk van de betrokken mijnonderneming staande verwerkingsfabriek wordt geleverd.

Buiten de aanwijzing blijven tevens de werken en inrichtingen ten dienste van het langs chemische of andere weg verder bewerken van delfstoffen, zoals de vervaardiging van chemische produkten uit zoutoplossingen of het vloeibaar maken van aardgas. Voor de mijnonderneming, die hier te lande steenzout ontgint, betekent het nieuwe aanwijzingsbesluit, dat ten aanzien van de beide betrokken bedrijven de toepassing van de mijnwetgeving niet verder strekt dan tot en met de zuivering en opslag c.q. overslag van het zout en dat mitsdien de chemische verwerking van het zout onder de werkingssfeer van de Veiligheidswet 1934, de Arbeidsomstandighedenwet, de Arbeidswet 1919 en de Hinderwet wordt gebracht. Aangaande het van toepassing worden van laatstgenoemde wet zij volledigheidshalve aangetekend, dat de ten behoeve van de betrokken inrichtingen ingevolge artikel 336, eerste lid, van het Mijnreglement 1964 verleende vergunningen ook na dat van toepassing worden van kracht blijven (zie artikel 38, tweede lid, Hinderwet).

Ten slotte is voor wat betreft de uitzondering van «in aanbouw zijnde nieuwe bouwwerken» wijziging van het aanwijzingsbesluit wenselijk. In het overgrote deel der gevallen gaat het hierbij om bouwwerken van eenvoudige aard, zoals boor- ofwel putmondkelders en fundaties voor installaties. Het is doelmatig en daarom wenselijk, dat het door het Staatstoezicht op de Mijnen uitgeoefende toezicht zich tevens uitstrekt tot de aanbouw van of de onderhoudswerkzaamheden aan dan wel het herstellen of het slopen van die eenvoudige bouwwerken.

De aanwijzing bij het hierbij toegelichte besluit blijft beperkt tot die bovengrondse werken en inrichtingen van mijnen, welke in het kader van de uitoefening van het mijnbedrijf tot de onderneming van de ontginning behoren, dan wel tot een onderneming, die in dat kader voor de ontginning werkzaam is. In dit verband zij verwezen naar de definitie van «mijnonderneming» in artikel 1 van het hierbij toegelichte besluit.

Aangaande het – in plaats van de Hinderwet – op bij mijnen behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen toepassen van hoofdstuk XX van het Mijnreglement 1964, getiteld «Voorkomen van het veroorzaken van gevaar, schade of hinder door inrichtingen», zij volledigheidshalve het volgende opgemerkt. Genoemd hoofdstuk komt, behoudens voor wat betreft het bevoegde gezag, in essentie overeen met de Hinderwet, zodat met betrekking tot de mijnindustrie in zowel formele als materiële zin een regeling geldt, welke met dezelfde waarborgen is omgeven als die, welke krachtens genoemde wet voor de overige industrie van toepassing is. Dit houdt onder meer in, dat de afwegingsgrondslag ten aanzien van de beslissing om een vergunningsaanvraag al dan niet in te willigen en de reikwijdte van de aan een vergunning te verbinden voorwaarden in de beide wettelijke regelingen aan dezelfde criteria zijn gebonden. Het laatste geldt overigens evenzeer met betrekking tot andere in die wettelijke regelingen voorziene beslissingen, zoals die aangaande het alsnog aan een vergunning toevoegen of wijzigen van voorwaarden en het geheel of gedeeltelijk sluiten van een inrichting. Hierbij komt nog, dat in beide gevallen de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1981, 1) van toepassing is, zodat ook de procedures bij de totstandkoming van beslissingen ingevolge bovengenoemd hoofdstuk van het Mijnreglement 1964 evenwaardig zijn aan die, welke bij de Hinderwet worden gevolgd. Ten slotte zijn de beroepsmogelijkheden in beide gevallen op dezelfde wijze geregeld.

Artikel 2, eerste lid, van het onderhavige besluit voorziet in de aanwijzing van in beginsel alle tot het eigenlijke mijnbedrijf behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen. Uitgangspunt hierbij is de technisch-functionele samenhang tussen de eigenlijke ontginning en de integraal bestanddeel daarvan vormende activiteiten met betrekking tot de delfstoffen. In de

onderdelen a-c van dat lid gaat het om de direct met de ontginning verband houdende bovengrondse werken en inrichtingen tot en met die alwaar de gewonnen delfstoffen in het kader van de ontginning voor aflevering op kwaliteit worden gebracht en zo nodig opgeslagen. Hierbij moet worden gedacht aan de op de eigenlijke winningslokaties aanwezige werken en inrichtingen en aan die, welke om planologische redenen dan wel uit een oogpunt van doelmatige bedrijfsvoering buiten zodanige lokatie worden gevestigd, zoals meet- en regelstations, installaties voor de primaire behandeling c.q. zuivering van de gewonnen delfstoffen, installaties ten behoeve van het in de delfstofhoudende formaties injecteren van water, stoom of gas en voorzieningen ten behoeve van het transport, de opslag en de overslag van aan afnemers te leveren delfstoffen. Bij onderdeel c zij volledigheidshalve nog aangetekend, dat uit de bewoordingen daarvan volgt, dat werken en inrichtingen ten dienste van het langs chemische of andere weg vervaardigen van producten uit de ontgonnen en (zo nodig) voor aflevering op kwaliteit gebrachte delfstoffen niet onder de aanwijzing zijn begrepen.

In artikel 2, eerste lid, onder d, wordt bedoeld op werken en inrichtingen ten behoeve van het anders dan direct in verband met de ontginning in de mijn, in casu in het oorspronkelijke ondergrondse milieu, terugvoeren van mede-geproduceerd formatiewater. Dit onderdeel is overigens zodanig geformuleerd, dat de bovengrondse werken en inrichtingen ten dienste van het in ondergrondse holten, ontstaan als gevolg van de ontginning, brengen van bij boringen gebruikte vloeistof onder de aanwijzing vallen. Voor een juist inzicht zij hierbij opgemerkt, dat een dergelijke werkwijze reeds sedert jaar en dag wordt toegepast bij de ontginning van steenzout.

Onderdeel e van het onderhavige lid doet op min of meer zijdelings met de mijnontginning verband houdende, doch in dat kader van essentiële betekenis zijnde, activiteiten. Hierbij moet worden gedacht aan op terreinen, in gebruik ten behoeve van de ontginning, gevestigde werk- en opslagplaatsen voor materialen, materieel, gereedschap, apparatuur en stoffen, welke nodig zijn voor met name het doelmatig en veilig kunnen verrichten van mijnbouwkundige onderzoeken, zoals boringen, het doelmatig en veilig doen functioneren en kunnen onderhouden van productie- en andere met de ontginning verband houdende putten, het veilig kunnen transporteren van de delfstoffen en het voorkomen onderscheidenlijk bestrijden van calamiteiten, zoals in geval van een put, die buiten controle dreigt te geraken of is geraakt. Hierbij zij volledigheidshalve nog aangetekend dat de formulering van dit onderdeel tot gevolg heeft, dat een paar buiten eigenlijk mijnterrein gevestigde inrichtingen voor de opslag van min of meer gevaarlijke stoffen niet langer als tot een mijn behorende worden aange-merkt.

Bij onderdeel f ten slotte dient te worden gedacht aan de op eigenlijk mijnterrein aanwezige verblijven voor mijnpersoneel. Voor wat dit onderdeel aangaat strekt de aanwijzing ertoe om het toezicht op alle op zodanig terrein aanwezige werken en inrichtingen uit een oogpunt van doelmatigheid in handen van een en dezelfde instantie, te weten het Staatstoezicht op de Mijnen, te houden.

Uit artikel 2, tweede lid, volgt dat het (bouwkundige) toezicht op de aanbouw van of de onderhoudswerkzaamheden aan dan wel het herstellen of het slopen van gebouwen en van andere, niet rechtstreeks met de uitoefening van het eigenlijke mijnbedrijf verband houdende, bouwwerken bij de Arbeidsinspectie blijft berusten. Dit geldt evenzeer voor wat betreft de aanleg van en de onderhoudswerkzaamheden aan wegen en ondergrondse leidingen ten dienste van bedoelde bouwwerken en voor de uitvoering van grondwerken ten dienste daarvan. Voor wat de rechtstreeks met de uitoefening van het mijnbedrijf in verband staande bouwwerken, niet zijnde gebouwen, aangaat wordt het toezicht – overigens overeenkomstig de in de praktijk reeds bestaande situatie – aan het Staatstoezicht op de

Mijnen toevertrouwd. Zoals in het vorenstaande reeds opgemerkt betreffen deze laatste bouwwerken met name boor- ofwel putmondkelders en fundaties voor installaties, dus bouwwerken van een meer eenvoudige aard ten dienste van activiteiten als in het eerste lid, onder a-d, van het onderhavige artikel bedoeld. Bij het tweede lid, onder b, van dit artikel zij volledigheidshalve aangetekend, dat met «ondergrondse leidingen ten dienste van een gebouw of ander bouwwerk» uitsluitend wordt bedoeld op de voor het bouwwerk nodige leidingen ten behoeve van de water- en elektriciteitsvoorziening, rioleringsbuizen en dergelijke.

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Kappeyne van de Coppello

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
P. Winsemius